

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Թորոսյան Տ.Ս. – Թուրքիայի արտաքին քաղաքականության «Նոր ակտի- վիզմի» երկրորդ փուլը	3
Գասպարյան Ռ.Հ. – Գիլիկիահայության կոտորածները և ինքնապաշտ- պանական մարտերը 1894-1896 թթ.	15
Խաչատրյան Կ.Հ. – ՀՄԽՍՀ սահմանների հարցը 1921 թ. խորհրդա-թուրքա- կան հարաբերությունների յուրտում (Մոսկվայի և Կարսի կոնֆե- րանսները)	36
Այվազյան Ա.Մ. – Ժողովրդագրական իրավիճակը Ղարաբաղում 1710- 1720-ական թվականներին	59
Միրզոլու Արմալենի (Թուրքիա, ք. Ստամբուլ) – Ազգային փոքրամասնու- թյունները Թուրքիոյ Հանրապետության 1923-1939 թուականներին	68
Գևորգյան Զ.Հ. – Իտալացի վաճառականությունը Գիլիկյան Հայաստանում (XIII-XIV դդ.)	81
Վարդանյան Ա.Մ. – Աղվանից մարզպանության կազմավորումը	101
Խորիկյան Հ.Գ. – Գապարովիկայի տարածքը և սահմանները Աքեմենյան Պարսկաստանի կազմում	107
Եղիազարյան Ա.Ս. – Հայոց Սմբատ Ա թագավորի աբխազական արշա- վանքը	119
Առաքելյան Կ.Մ. – Սիյունքահայ պատմագիտությունը հայ հայդուկա- յին շարժման վերաբերյալ	131
Հարությունյան Կ.Ա. – Լեռնային Ղարաբաղի Բնքնավար Մարզի արդյունաբերության վերակառուցումը պատերազմական պայման- ներում (1941-1942 թթ.)	145
Ստեփանյան Ն.Ռ. – Նէպ-ը և գյուղացիության շերտավորումը	156

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարգարյան Հ.Ա. – Սեփականության և յուրացման ձևերի էվոլյու- ցիան ու պատմական հեռանկարը	163
Թորոսյան Կ.Ա., Դիլոյան Ս.Ա. – Միկրոէկոնոմիկայի բնորոշ հատկա- նիշների շուրջ (գիտամեթոդական տեսանկյունից)	176
Ազիզբեկյան Վ.Ս. – Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների ներդրման գործընթացը ՀՀ-ում	187
Սիմոնյան Վ.Վ. – Ֆինանսական վերլուծությունը շուկայական տնտեսու- թյան պայմաններում	194

ՓԻԼԻՍՈՓՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Դիլբանդյան Ս.Ա. – Անձի օրինական շահերի պաշտպանության ապահո- վումը քրեական դատավարությունում	200
Քոչարյան Հ.Ժ. – Բարդ դատողությունների միջև տրամաբանական հարաբերությունները և դրանց առանձնահատկությունները	207

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

Մելքումյան Յու.Գ. – Միջին խավի չափման եղանակները սոցիոլոգիա- յում (ՀՀ միջին խավի բնութագրիչները ժամանակակից փուլում)	226
Առաքելյան Ի.Ա. – Միջազգային աշխատանքային տարազնացությունը գլոբալացման տեսանկյունից	234
Խաչատրյան Ս.Է. – Գենդերային ինքնությունը հայ հասարակության սոցիալ-քաղաքական փոխակերպումների համատեքստում	247

Աբրահամյան Հ.Բ. – Բնակչության սոցիալական պաշտպանվածության հարցերը Արցախում (2000-2006 թթ.)	254
--	-----

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տեր-Մինասյան Ա.Ա. – Բառախաղը Ժորա (Գևորգ) Հարությունյանի «Ղազարը գնում է պատերազմ» կատակերգությունում	264
Զուլումյան Բ.Ս. (ՌԴ, ք. Մոսկվա) – Միմիկլիզմը Եղիշե Չարենցի ստեղծագործության մեջ	274
Աղաջանյան Ս.Ա. – Պատմող հեղինակը Գ. Մահարու արձակում	297
Մարգարյան Մ.Մ., Զաքարյան Մ.Գ. – Մարդը՝ որպես նարեկյան մշակույթի գերակա դերակատար	309
Սաֆրաստյան Լ.Մ. – Հայի կերպարը արդի իրանական գրականության մեջ	323
Աքթոբմաքյան Մարալ (Թուրքիա, ք. Ստամբուլ) – Շ. Բրոնտեի «Ջեյն Էյր» և Ս. Տյուսաբի «Մայտա» վեպերի համեմատական վերլուծություն	330
Ղուկասյան Ս.Վ. – Այո-ոչ հարցումները Ղուկասի արևելահայերեն և գրաբար Ավետարաններում	340
Տոնոյան Ս.Հ. – Վիլյամ Սարոյանի ստեղծագործության աստվածաշնչյան ակունքները	347
Մուսայելյան Հ.Գ. – Բանաստեղծական տեքստի ներքին հնարավորությունները (1970-ական թթ. հայ բանաստեղծության կառուցվածքային առանձնահատկություններ)	358
Երզնկյան Ռ.Ա. – Դարձվածների ոճական արժեքը Համո Սահյանի պոեզիայում	367
Աբրահամյան Ա.Ա. – «Փոցի» հասկացության բառանվանումները հայերենի բարբառներում	374
Հովհաննիսյան Տ.Բ. – «Ռոմեո և Ջուլիետ» ողբերգության բանահյուսական գույգահեռները	386

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Աղասյան Ա.Վ. – Երվանդ Ոսկանն ու նրա դերը հայ և թուրքական պոռթեպիոնալ քանդակի կայացման գործում	392
Հակոբյան Զ.Ա. – Հայաստանի և Վրաստանի կոթողները. մշակութային ընդհանրության հարցը վաղբրիստոնեական շրջանում	403
Մինասյան Մ.Պ. – Կենցաղային ժանրը Հովսեփ Կարապետյանի նկարներում	419

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խաչատրյան Ժ.Դ., Հակոբյան Ն.Ֆ. – Տիգրանակերտ մայրաքաղաքը	424
Քոչար Ն.Հ., Միրզոյան Ք.Պ. – Համշենահայերը՝ որպես հայ էթնոսի հավասարազոր մաս	433

ԲԱՆԱՎԵՃ ԵՎ ՔՆՆԱԳՐՈՒՄՆԵՐ

Ստեփանյան Ս.Ս. – Արմին Վեգները՝ որպես մեծ մարդասեր և Հայոց ցեղասպանության ականատես	437
Մուշեղյան Ա.Վ. – Թեև Արմին Վեգները պաշտպանության կարիք չունի	448

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Սահակյան Ռ.Օ. – Ականատեսի վկայությունները Մուշ քաղաքի հայության կոտորածի մասին: Հայկական բանակի հետախուզական բաժան-

մունքի պետ Տիգրան Դևոյանի զեկուցագիրը թուրքական բանակի մարտակազմի վերաբերյալ	457
---	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Զ ու լ ա լ լ ա ն Մ.Կ. – Նիկոլայ Հովհաննիսյան, Հայոց ցեղասպանություն՝ ամենացեղասպան ցեղասպանություն. աշխարհի 10 լեզուներով	484
Պ ո ղ ո ս յ ա ն Վ.Ա. – Մ. Կարապետյան, Է. Գևորգյան, Է. Մելքոնյան, XIX դա- րի երկրորդ կեսի հայ ազգային-ազատագրական շարժման խորհրդա- հայ պատմագրությունը (1921-1991 թթ.)	489
Ա վ ա գ յ ա ն Ա.Վ. – Արարատ Աղասյան, Քաջազի մշտավառ կանթեղը	494
Մ ա ր գ ա ր յ ա ն Գ.Ս. – Աննա Ասատրյան, «Զեմիրե». Տիգրան Չուխաճյանի կարապի երգը	497
Վ ա ր դ ա ն յ ա ն Վ.Մ. – Համլետ Դավթյան, Մեզ անձանոթ Վարդանանց պատերազմը	502
Վ ա ր տ ա ն ո վ ա ժ.Ա. – Արմեն Գրիգորյան, Առաջին, երկրորդ և երրորդ մարդը	508
Մ խ ի թ ա ր յ ա ն Ս.Մ. – Աելիտա Դոլուխանյան, Դրվագներ հայ գրաքննադատական մտքի պատմությունից	511
Ա վ ա գ յ ա ն Ա.Գ. – Գրիգոր Արշակյան, Թուրքիայի քաղաքականությունը Հարավային Կովկասում 1991-2001 թթ.	515

ՄԵՐ ՀՈՒՐԵԼՅԱՆՆԵՐԸ

Խ ա ռ ա տ յ ա ն Ա.Ա. – Գիտնականի արդիականությունը (ակադեմիկոս Մ. Կ. Զուլայանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)	517
Ք ե թ մ ե ն ջ յ ա ն Դ.Գ. – Արգասաբեր կյանք (Մուրադ Հասրաթյանի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)	521
Գ ե դ ա մ յ ա ն Գ.Մ. – Նորայր Մարուխանյան. Գիտնականը և հրապարակա- խոսը (ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)	526
Մ ի ն ա ս յ ա ն Է.Գ. – Վաստակաշատ գիտնականը (ակադեմիկոս Գևորգ Ղարիբջանյանի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)	529

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Торосян Т.С. – Второй этап „нового активизма“ во внешней политике Турции	3
Гаспарян Р.Г. – Погромы киликийских армян и оборонительные бои в 1894-1896 гг.	15
Хачатрян К.Г. – Вопрос границ Советской Армении в сфере советско-турецких отношений в 1921 г. (Московская и Карсская конференции)	36
Айвазян А.М. – Демографическая ситуация в Карабахе в 1710-1720-х годах	59
Мироглу Армавени (Турция, г. Стамбул) – Национальные меньшинства Турецкой республики в 1923-1939 годах	68
Геворкян З.Г. – Итальянское купечество в Киликийской Армении (XIII-XIV вв.)	81
Варданян А.М. – Формирование Алуанкского марзпанства	101
Хорикян О.Г. – Территория и границы Каппадокии в Ахеменидской Персии	107
Егиазарян А.С. – Абхазский поход армянского царя Смбата I	119
Аракелян К.М. – Гайдукское движение в свете историографии армянской диаспоры	131
Арутюнян К.А. – Перестройка промышленности Нагорно-Карабахской автономной области на военные нужды (1941-1942 гг.)	145
Степанян Н.Р. – НЭП и расслоение крестьянства	156

ЭКОНОМИКА

Марзпанян А.А. – Эволюция и историческая перспектива форм собственности и присвоения	163
Торосян К.А., Дилоян С.А. – К вопросу о характерных признаках микроэкономики (научно-методический аспект)	176
Азизбекян В.С. – Процесс внедрения международных стандартов финансовой отчетности в РА	187
Симонян В.В. – Финансовый анализ в условиях рыночной экономики	194

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Дилбандян С.А. – Обеспечение защиты законных интересов лица в уголовном процессе	200
Кочарян Г.Ж. – Логические отношения между сложными суждениями и их особенности	207

СОЦИОЛОГИЯ

Мелкумян Ю.Г. – Социологические подходы к измерению среднего класса (характеристики среднего класса РА на современном этапе)	226
Аракелян И.А. – Международная трудовая миграция в свете глобализации	234

Хачатрян С.Э. – Гендерная идентичность в контексте социально-политических трансформаций армянского общества	247
Абрамян Г.Б. – Вопросы социальной защиты населения Арцаха (2000-2006 гг.)	254

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Тер-Минасян А.А. – Каламбуры в пьесе Жоры (Геворка) Арутюняна “Казар идет на войну”	264
Зулумян Б.С. (РФ, г. Москва) – Символизм в творчестве Егише Чаренца	274
Агаджанян С.А. – Автор-рассказчик в прозе Г. Маари	297
Маргарян М.М., Закарян М.Г. – Человек как приоритетная фигура в философии Гр. Нарекаци	309
Сафрастян Л.М. – Образ армянина в современной иранской литературе	323
Актокмакян Марал (Турция, г. Стамбул) – Сравнительный анализ романов „Джейн Эйр“ (Ш. Бронте) и „Майта“ (С. Тюссаб)	330
Гуксян С.В. – Вопросительные предложения в восточноармянском и древнеармянском вариантах Евангелия от Луки	340
Тоноян С.Г. – Библейские истоки произведений В. Сарояна	347
Мусаелян О.Г. – Внутренние возможности поэтического текста (композиционные особенности армянской поэзии 1970-х годов)	358
Ерзнкян Р.А. – Стилистическое значение флазеологизмов в поэзии Амо Сагияна	367
Абрамян А.А. – Наименования понятия „ր'օս'x“ (грабли) в армянских диалектах	374
Оганнисян Т.Б. – Фольклористические параллели трагедии „Ромео и Джульетта“	386

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Агасян А.В. – Ерванд Воскан и его роль в становлении армянской и турецкой профессиональной скульптуры	392
Акопян З.А. – Стелы Армении и Грузии. К вопросу о культурной общности в раннехристианский период	403
Минасян М.П. – Бытовой жанр в картинах Иосифа Каралаяна	419

АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ

Хачатрян Ж.Д., Акопян Н.Ф. – Столица Тигранакерт	424
Кочар Н.Г., Мирзоян К.П. – Амшенские армяне как равноценная часть армянского этноса	433

ДИСКУССИИ И ОБСУЖДЕНИЯ

Степанян С.С. – Армин Вегнер как великий гуманист и очевидец геноцида армян	437
Мушегян А.В. – Армин Т. Вегнер не нуждается в защите	448

ПУБЛИКАЦИИ

Саакян Р.О. – Свидетельства очевидцев о погромах армян в городе Муш; Докладная записка начальника разведывательного отдела	
--	--

армянской армии Тиграна Девояна о боевом составе	
турецкой армии	457

РЕЦЕНЗИИ

Зулалян М.К. – Николай Оганесян. Геноцид армян. Арменоцид – самый геноцидальный геноцид: на 10 языках мира	484
Погосян В.А. – М. Карапетян, Э. Геворкян, Э. Мелконян. Армян- ская советская историография (1921-1991 гг.) об армянском национально- освободительном движении второй половины XIX века	489
Авакян А.В. – Арарат Агасян. Неугасимая лампада Каджаза	494
Маргарян Г.С. – Анна Асатрян. „Земирэ“. „Лебединая песня“ Тиграна Чухаджяна	497
Варданян В.М. – Гамлет Давтян. Неизвестная война Вардананц	502
Вартанова Ж.А. – Армен Григорян. Первый, второй и третий человек	508
Мхитарян С.М. – Аэлиа Долуханян. Очерки из истории армянской литературно-критической мысли	511
Авакян А.Г. – Григор Аршакаян. Политика Турции на Южном Кавказе в 1991-2001 гг.	515

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Харатян А.А. – Актуальность ученого (к 80-летию со дня рождения академика М. К. Зулаляна)	517
Кертменджян Д.Г. – Плодотворная жизнь (к 75-летию со дня рожде- ния Мурада Асратяна)	521
Гегамян Г.М. – Норайр Саруханян – ученый и публицист (к 75-летию со дня рождения)	526
Минасян Э.Г. – Заслуженный ученый (к 90-летию со дня рождения академика Геворка Гарибджаняна)	529

CONTENTS

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

Torosyan T.S. – The Second Stage of “The New Activism” in Turkey’s Foreign Policy	3
Gasparyan R.H. – Massacres and Self-defense Battles of Cilician Armenians from 1894 to 1896.....	15
Khachatryan K.H. – The Issue of Soviet Armenian Borders in Soviet-Turkish Relations in 1921 (Moscow and Kars Conferences)	36
Ayvazyan A.M. – Demographic Situation in Karabagh between 1710 and 1720	59
Miroghlu Armaveni (Turkey, Istanbul) – National Minorities in the Turkish Republic in 1923-1939	68
Gevorgyan Z.H. – Italian Merchantry in Cilician Armenia (XIII-XIV cc.)	81
Vardanyan A.M. – The Formation of Aghvan Marzpanutyun	101
Khorikyan H.G. – The Territory and borders of Cappadocia in Achaemenid Persia	107
Yeghiazaryan A.S. – The Abkhazian Campaign of Armenian King, Smbat I	119
Arakelyan K.M. – The Historiography of the Armenian Diaspora on the Armenian Haydukyan Movement	131
Harutunyan K.A. – Reorganizing the Industry of Nagorno Karabagh Autonomous Region to Military Requirements (1941-1942).....	145
Stepanyan N.R. – NEP and Stratification of the Peasantry	156

ECONOMICS

Marzpanyan H.A. – The Evolution and Historical Perspective of Privatization and Appropriation Types	163
Torosyan K.A., Dilyan S.A. – On Some Peculiarities of Microeconomics (scientific- methodological aspect)	176
Azizbekyan V.S. – The Process of Implementation of International Financial Reporting Standards in RA	187
Simonyan V.V. – Financial Analysis in Market Economy	194

PHILOSOPHY AND LAW

Dilbandyan S.A. – The Guarantee of the Individual’s Legitimate Interests in Criminal Trial	200
Kocharyan H.J. – Logical Relations between Compound Propositions and their Peculiarities	207

SOCIOLOGY

Melkumyan Yu.G. – Sociological Approaches to Measuring Middle Class (the Characteristics of the Middle Class in the Present Stage of RA)	226
Arakelyan I.A. – International Labour Migration from the Standpoint of Glo- balization	234
Khachatryan S. E. – Gender Identity in the Context of Social-Political Transformations of the Armenian Society	247
Abrahamyan H.B. – Social Security Issues of Artsakh Population (2000-2006)	254

LINGUISTICS AND LITERARY CRITICISM

Ter-Minasyan A.A. – Pun in Jora (Gevorg) Harutunyan’s Comedy “Ghazar Goes to War”	264
Zulumyan B.S. (RF, Moscow) – Symbolism in the Work by Yeghishe Charents	274
Aghajanyan S.A. – The Narrator in the Prose by Gurgun Mahari	297
Margaryan M.M., Zakaryan M.G. – Man as a Supreme Performer in Gr. Narekatsi’s Philosophy	309
Safrastyan L. M. – The Image of an Armenian in the Contemporary Iranian Literature.....	323

Aktokmakyan Maral (Turkey, Istanbul) – Comparative Study of Charlotte Brontë's “Jane Eyre” and Srpuhi Dussap’s “Mayda”	330
Ghukasyan S.V. – Yes-No Questions in the Eastern Armenian and Old Armenian Gospels of Luke	340
Tonoyan S.H. – The Biblical Sources in William Saroyan's Work	347
Musayelyan H.G. – Inner Prospects of a Poetic Text (On Some Structural Features of the Armenian Poetry in the 1970-s)	358
Yerznkian R.A. – The Stylistic Value of Idioms in Hamo Sahyan's Poetry	367
Abrahamyan A. A. – Word names of the concept “Raker” in the Armenian Dialects	374
Hovhannissian T.B. – Folklore Parallels in the tragedy “Romeo and Juliet”	386

CULTURE AND ART CRITICISM

Aghasyan A.V. – Yervand Oskan and his Contribution to the Academic Armenian and Turkish Sculpture	392
Hakobyan Z.A. – Steles in Armenia and Georgia: On Common Cultural Aspects in the early-Christian Period	403
Minasyan M.P. – Art Genre in the Pictures by Joseph Qaralyan	419

ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

Khachatryan J. D., Hakobyan N.F. – Capital City of Tigranakert	424
Kochar N.H., Mirzoyan K.P. – The Hamshen Armenians as an Integral Part of the Armenian Ethnos	433

DEBATES AND DISCUSSIONS

Stepanyan S.S. – Armin Wegner: Great Philanthrope and Contributor to Armenians	437
Musheghyan A.V. – Though Armin Wegner is in no Need of Protection	448

PUBLICATIONS

Sahakyan R. O. – The Statements of a Witness on the Armenian Massacres in Mush. The Report of the Head of the Intelligence Division of the Armenian Army Tigran Devoyan on the Battle Staff Turkish Army	457
--	-----

BOOK REVIEWS

Zulalyan M.K. – Nikolay Hovhannissyan. The Armenian Genocide. Armenocide– the Most Genocidal Genocide: in Ten Languages of the World	484
Poghosyan V.A. – M. Karapetyan, E. Gevorgyan, E. Melkonyan. Soviet Armenian Historiography of the National Armenian Liberation Movement in the Second Half of the XIX century (1921-1991)	489
Avagyan A.V. – Ararat Aghasyan. The Everlasting Lantern of Katchaz	494
Margaryan G.S. – Anna Asatryan. “Zemireh” -Tigran Chukhajian’s Swan Song	497
Vardanyan V.M. – Hamlet Davtyan. Unknown Vardanants War	502
Vartanova J.A. – Armen Grigoryan. The First, Second and the Third Man	508
Mkhitaryan S.M. – Aelita Dolukhanyan. Episodes from the History of Armenian Literary Criticism	511
Avagyan A.G. – Grigor Arshakyan. The Policy of Turkey in the South Caucasus in 1991-2001	515

OUR JUBILEES

Kharatyan A.A. – The Value of a Scientist (on Academician M.K. Zulalyan's 80 th birth Anniversary)	517
Kertmenjyan D.G. – Productive Life (on Murad Hasratyan's 75 th birth Anniversary)	521
Geghamyan G.M. – Norayr Sarukhanyan: Scientist and Publicist (on the 75 th birth Anniversary)	526
Minasyan E.G. – The Honourable Scientist (on Academician Gevorg Gharibjanyan's 90 th birth Anniversary)	529

Համակարգչային շարվածք և էջադրում՝ *Մարտիրոսյան Թ. Բ.*
Компьютерная верстка и пагинация – *Мартirosян Т.И.*

Հրատ. պատվեր N 274
Ստորագրված է տպագրության 27.V.2010 թ.:
Տպագրական 34 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:
ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24:
Խմբագրության հասցեն՝ 375019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24-գ:

Հեռ.՝ 564180, 581902:

Подписано к печати 27.V.2010 г.
34 печатных листа. Тираж-200. Типография НАН РА,
Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24
Адрес редакции: 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24 г.

Тел. 564180, 581902

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://Iraber.sci.am>
Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ Iraber@sci.am

Официальный сайт журнала: <http://Iraber.sci.am>
Электронная почта журнала: Iraber@sci.am